

R E C E N Z J A

osiągnięć naukowych w postępowaniu habilitacyjnym **dr Dominiki Dróżdź**
prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 20.07.2018r. – Prawo o szkolnictwie
wyższym i nauce

Zgodnie z uchwałą Rady Doskonałości Naukowej z dnia 22 grudnia 2020r., zostałem wyznaczony do składu komisji habilitacyjnej, w charakterze recenzenta, w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Dominiki Dróżdź. Postanowieniem nr 6/ST/2021 wydanym w dniu 19 lutego 2021r. przez Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie nauki prawne, zostałem włączony, jako recenzent, do składu utworzonej w tym celu komisji habilitacyjnej.

Kierując się kryteriami określonymi w art. 219 pkt 1 w/w Ustawy, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1. Posiada stopień doktora.
2. Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące **znaczný wkład** w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) Wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Po dokładnym zapoznaniu się z nadesłanym materiałem, stwierdzam, że **Pani dr Dominika Dróżdź- spełnia wymagania formalne** sformułowane w w/w przepisach. W szczególności, ubiegając się o stopień naukowy doktora habilitowanego w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk prawnych w zakresie dyscypliny naukowej „prawo”, posiada stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie dyscypliny naukowej „prawo” (uzyskany w 2009r.) oraz osiągnięcia naukowe dające podstawę do oceny merytorycznej dorobku w postaci cyklu opracowań „związanych z problematyką terroryzmu”. Do wymienionych artykułów należy zaliczyć: **1.** - Cyberbezpieczeństwo, cyberterroryzm, cyberprzestępczość [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Społeczność międzynarodowa w obliczu przemian: ujęcie wieloaspektowe, Tom 4, Olsztyn – Lwów 2020, **2** – Zagrożenie terroryzmem na świecie – wybrane zagadnienia, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Wojna – konflikt – spór. Obszary rywalizacji w przestrzeni międzynarodowej, Tom 2, Olsztyn – Lwów 2020, **3** – Sytuacja w Indiach i Pakistanie oraz zasady osądzania aktów terrorystycznych jako proponowane rozwiązanie tych okoliczności przez Indie, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, R. Romaniuk, Ł. Muszyński, Contemporary Trends Shaping the Global World, Lwów - Olsztyn 2020, **4** – The History of India within the context of international crimes, Security Council, International Criminal Court and anti – terrorism law, [w:] red. A.Kordonska, R. Romaniuk, Modern Geopolitics as a Challenge for International Security, Lwów - Olsztyn 2018, **5** – Wybrane państwa zapobiegające terroryzmowi w Europie. Propozycja Komisji ds. Zapobiegania Terroryzmowi wchodzącej w skład Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych dla aktu prawnego dotyczącego Comprehensive Terrorism, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Kontynent europejski wobec wyzwań współczesności, Tom 5, Lwów - Olsztyn 2019, **6** – Different definitions od terrorism – one solution for the crime of terrorism, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, D. Kamilewicz-Rucińska, Trendy przestrzeni międzynarodowej w wymiarze globalnym i regionalnym, Tom 2, Lwów - Olsztyn 2019, **7** – Założenia pojęcia „terroryzm międzynarodowy” w ujęciu historycznym, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Kontynent europejski wobec wyzwań współczesności, Tom 4, Lwów - Olsztyn 2018, **8** – Regulation of terrorism financing (część 6), [w:] red. K. Roach, Comparative Counter – Terrorism Law, Cambridge University Press 2015.

Ponadto Kandydatka przedstawiła łącznie 18 innych publikacji nie wchodzących w skład głównego osiągnięcia naukowego w postaci monografii i artykułów publikowanych w różnych periodykach fachowych i rozdziały w monografiach.

W swojej karierze naukowej byłem już recenzentem w 12 postępowaniach habilitacyjnych. **Nie spotkałem się jednak nigdy wcześniej z tak chaotycznie, bałaganiarsko i wręcz niechlujnie przygotowaną dokumentacją.** Bardzo trudno jest się w czymkolwiek zorientować. Habilitantka przedstawiła dwa różne autoreferaty i dwa różne dokumenty zatytułowane „Informacja o osiągnięciach naukowych”. Ponadto przekazane do oceny materiały **nie są zgodne** z przedstawionymi wykazami! W wykazach są wyszczególnione materiały, których Habilitantka nie dostarczyła i dla „rekompensaty”, dostarczono materiały, które nie zostały ujęte w dokumentacji. Rozumiem, iż Kandydatka pozostawiła recenzentom i członkom komisji „radość tworzenia”. Jako recenzent bardzo dużo czasu musiałem poświęcić na uporządkowanie nadesłanych materiałów. Główny cykl artykułów jest kompletny i **pozwala na ocenę dorobku.** „Braki i superaty” występują w pozostałym dorobku. Kandydatka **spełnia** także wymóg art. 219 Ustawy ...o aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej. Pewne wątpliwości budzi jednak fakt, iż Kandydatka jako miejsce zatrudnienia podaje oprócz Społecznej Akademii Nauk w Łodzi również „Państwową” Akademię Nauk. Rzecz jednak w tym, iż ta ostatnia **nie istnieje.** Zapewne Habilitantka miała na myśli Polską Akademię Nauk. Błąd ten powtarza się w kilku miejscach dokumentacji. Kandydatka na umowy cywilnoprawne pracowała także i w innych uczelniach.

Wcześniej wspominałem o wręcz wielkiej niechlujności w sporządzanej dokumentacji. **Autoreferat i Informacja o osiągnięciach naukowych, aż roją się od błędów merytorycznych, stylistycznych i językowych. Tak wręcz nie wolno przygotowywać dokumentacji!** Oczywiście nie jest moją intencją wyszczególnianie tych błędów, ale jestem zmuszony na pewne kwestie wskazać, by nie spotkać się z zarzutem gołosłowności. Oto tylko niektóre przykłady: „Do strony podmiotowej tego czynu należy atak sprawcy z jego bezpośrednim skutkiem”, s. 4 Autoreferatu, „Niemcy, Polska i Wielka Brytania dążą do zakazu aktu terroryzmu”, s. 5, „Zgromadzenie Ogólne ONZ kontynuowało prace nad terroryzmem”, s. 6, „W wieku XX, terroryzm został zdefiniowany m.in. w Konwencjach Międzynarodowych ONZ, przy czym doszło do rozłamu świata na wschód i zachód”, s. 6, „Moja merytoryczny wkład dotyczy ...”s. 7, „Wzorcem konstytucyjnym jest art. 9 Konstytucji”, s. 9. Chciałoby się powiedzieć: „Kończ Waść, wstydu oszczędź”. Niestety

podobne błędy występują nie tylko w dokumentacji ale także w przedstawionych do oceny materiałach. Zapoznanie się z treścią przesłanych materiałów wymagało ogromu pracy i cierpliwości ze strony recenzenta.

Zakres zainteresowań naukowych dr Dominiki Drózdź, obejmuje zarówno szeroko rozumiane prawo karne (szczególnie w zakresie międzynarodowego prawa karnego), a także zagadnienia prawa międzynarodowego publicznego, kryminologii oraz problemów politologicznych. Habilitantka, w przedstawionym autoreferacie ukazała także swój dorobek w postaci udziału w konferencjach, realizowanych programów badawczych, aktywności dydaktycznej i organizatorskiej.

I. Ocena cyklu opracowań „związanych z problematyką terroryzmu” jako głównego osiągnięcia naukowego.

Dr Dominika Drózdź przedstawiła w ramach wymienionego cyklu opracowań 8 artykułów opublikowanych w różnych periodykach i materiałach pokonferencyjnych (wymienionych wyżej). Wybór tematu cyklu artykułów habilitacyjnych należy uznać za trafny. Autorka podejmuje zagadnienia jak najbardziej aktualne we współczesnym świecie. Nauka w tym zakresie bardzo dynamicznie się rozwija. Przepęstwo terroryzmu, w różnych postaciach, wkracza niestety we wszystkie dziedziny naszego współczesnego życia.

Z tych też względów, między innymi, z wielkim zainteresowaniem przystąpiłem do studiowania wymienionych opracowań dr Dominiki Drózdź. **Po dokładnym przestudiowaniu tych pozycji doznałem niestety ogromnego rozczarowania.**

W pracach „promocyjnych”, do których zalicza się oczywiście ów cykl artykułów habilitacyjnych, zwykle we wstępie autorzy omawiają zagadnienia metodologiczne prowadzonych badań. W tym przypadku problemy metodologiczne są ledwie zasygnalizowane. Tak naprawdę, to poza celami ogólnymi, nie dowiadujemy się, co i jak Autorka badała. **W tym miejscu uwidacznia się jednak fakt znacznie poważniejszy, zarzut, który praktycznie dyskwalifikuje Kandydata do stopnia doktora habilitowanego – brak elementarnej wiedzy z zakresu metodologii badań w naukach prawnych!** Tak się nie prowadzi badań i nie analizuje ich wyników. Na tym etapie rozwoju naukowego Kandydatki, aż nie wypada o tym mówić i sam stwierdzam to z wielkim zażenowaniem. Omówmy teraz poszczególne opracowania owego „Cyklu artykułów habilitacyjnych”;

1. Cyberbezpieczeństwo, cyberterroryzm, cyberprzestępczość [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Społeczność międzynarodowa w obliczu przemian: ujęcie wieloaspektowe, Tom

4, Olsztyn – Lwów 2020 – Wymieniony artykuł trudno uznać za opracowanie naukowe. Autorka pobieżnie i dość wybiórczo wskazuje problem. Opracowanie posiada charakter sprawozdawczy. Zawiera informacje elementarne. Autorka nie prowadziła żadnych badań. Przedstawia i omawia problemy wielokrotnie już wcześniej przez innych poruszane. Afiliacja Autorki to Państwowa (?) Akademia Nauk.

2. Zagrożenie terroryzmem na świecie – wybrane zagadnienia, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Wojna – konflikt – spór. Obszary rywalizacji w przestrzeni międzynarodowej, Tom 2, Olsztyn – Lwów 2020. Opracowanie zawiera szereg błędów stylistycznych (np. s. 192 – *„Omawiając terrorystyczne zagrożenia chemiczne, warto odwołać się do ataku z użyciem środków chemicznych, w którym terroryści mogą posłużyć się bezpośrednio środkiem posiadany przez siebie, a w przypadku braku takiego środka mogą dokonać innego ataku terrorystycznego”*), czy w przypadku tych wydań nikt nie przeprowadzał korekty tekstu? Opracowanie nie stanowi tekstu naukowego. Autorka przytacza szereg poglądów innych osób. Artykuł stanowi specyficzne połączenie cytatów. Jaki jest cel tego opracowania? Co Autorka pisząc ten tekst chciała uzyskać (oczywiście poza kolejną publikacją)? Jakie zastosowano metody badawcze i co one dały? Co faktycznie ten artykuł wnosi w rozwój nauki. Trudno to opracowanie ocenić jako naukowe. Artykuł ma charakter sprawozdawczy, przedstawiający różne definicje i nic więcej. Brak wartości naukowej!

3. Sytuacja w Indiach i Pakistanie oraz zasady osądzania aktów terrorystycznych jako proponowane rozwiązanie tych okoliczności przez Indie, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, R. Romaniuk, Ł. Muszyński, Contemporary Trends Shaping the Global World, Lwów - Olsztyn 2020. Ponownie powstaje pytanie – czy nikt nie przeprowadzał korekty tych opracowań? Styl opracowania jest okropny. Co zdanie to „humor z zeszytów”. Tak nie wolno pisać tekstu naukowego. To chyba jakaś kpina! Autorka nie ma pojęcia o historii Indii i Pakistanu. Liczne wstawki odbiegające od tematu są niezrozumiałe. Opracowanie nie ma żadnej wartości naukowej. Dlaczego Habilitantka nagle (s. 155) pisze o napięciach pomiędzy Indonezją a Pakistanem? Autorka cały czas pisała o Indiach. Skąd tu raptem Indonezja? Czy dla Autorki Indonezja to, to samo co Indie??? W takim razie mamy do czynienia z wielkim odkryciem naukowym i niewątpliwie znaczącym wkładem w rozwój nauki!

4. The History of India within the context of international crimes, Security Council, International Criminal Court and anti – terrorism law, [w:] red. A.Kordonska, R. Romaniuk, Modern Geopolitics as a Challenge for International Security, Lwów - Olsztyn 2018. Wymieniony artykuł nie jest również opracowaniem naukowym. Artykuł ma charakter

sprawozdawczy. Przedstawia dość wybiórczo różne poglądy. Poruszana problematyka jest bardzo podobna do innych opracowań.

5. Wybrane państwa zapobiegające terroryzmowi w Europie. Propozycja Komisji ds. Zapobiegania Terroryzmowi wchodzącej w skład Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych dla aktu prawnego dotyczącego Comprehensive Terrorism, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Kontynent europejski wobec wyzwań współczesności, Tom 5, Lwów - Olsztyn 2019. Styl opracowania niestety „nie odbiega od normy” (s. 107 – „ *Polska rozpoczęła prace nad terroryzmem od ustawy ...* ”). Opracowanie cechuje płytkość sformułowań, posługiwanie się stereotypami i powierzchowność ujęcia. Autorka ma niewielkie pojęcie o islamie i terroryzmie islamskim. Tekst posiada niestety wątpliwą wartość naukową.

6. Different definitions ad terrorism – one solution for the crime of terrorism, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, D. Kamilewicz-Rucińska, Trendy przestrzeni międzynarodowej w wymiarze globalnym i regionalnym, Tom 2, Lwów - Olsztyn 2019. W tym opracowaniu Autorka porusza dość chaotycznie wiele problemów, żadnego nie rozwijając. Widoczny wyraźnie brak wiedzy metodologicznej. W zasadzie to opracowanie ma również charakter sprawozdawczy a nie naukowy.

7. Założenia pojęcia „terroryzm międzynarodowy” w ujęciu historycznym, [w:] red. A.Kordonska, R. Kordonski, Ł. Muszyński, Kontynent europejski wobec wyzwań współczesności, Tom 4, Lwów - Olsztyn 2018. W prezentowanym cyklu publikacji Autorka dość dowolnie traktuje dzieje tworzenia pojęcia terroryzmu i nie rozróżnia tego od dziejów samego terroryzmu. Artykuł nie odbiega poziomem od pozostałych. Bardziej jest odtwórczy i sprawozdawczy niż naukowy. Tego rodzaju opracowanie nic nie wnosi do rozwoju nauki.

8. Regulation of terrorism financing (część 6), [w:] red. K. Roach, Comparative Counter – Terrorism Law, Cambridge University Press 2015. To opracowanie budzi bardzo poważne wątpliwości co do autorstwa rozdziału w monografii przez Habilitantkę. W tekście, w wykazie autorów, nazwisko dr Dominiki Drózdź nie jest wymienione! Kandydatka przedstawiła jedynie oświadczenie własne i ksero oświadczenia Pana Prof. Piotra Daranowskiego. W żadnej, dostępnej mi, bazie autorów Kandydatka nie figuruje także jako autorka czy współautorka tego opracowania. W swoim oświadczeniu dr D. Drózdź bardzo enigmatycznie wskazuje na zakres współautorstwa. Ze spisu treści wynika, iż rozdział autorstwa P. Daranowskiego zawarty jest na stronach 425 – 456. Habilitantka nadesłała do oceny jedynie strony 431 – 434. Takie przedstawienie faktycznie uniemożliwia właściwą

ocenę treści. Problem autorstwa, w tym przypadku, budzi pewne wątpliwości i możliwe, iż powinien stać się przedmiotem innych postępowań.

Analizowane artykuły w ramach cyklu publikacji dot. problematyki terroryzmu, nie stanowią pozycji o charakterze naukowym a jedynie są opracowaniami o charakterze sprawozdawczo – publicystycznym. Nie mogą być uznane za znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej „prawo”. Przedstawione artykuły, które posiadają walor informacyjny w zakresie prawa, stanowią jednak zbyt nikłe osiągnięcie naukowe, by uznać je za znaczące.

Z tych też względów uważam, iż przedstawiony przez dr Dominikę Dróżdż, jako dorobek habilitacyjny cykl publikacji na który składa się 7 artykułów nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej „prawo”.

II. Ocena pozostałych przejawów aktywności naukowej

Pozostały dorobek naukowy Kandydatki **trudno jest uznać za znaczny** gdyż obejmuje jedynie 12 artykułów, opracowań rozdziałów w wieloautorskich monografiach, jedną monografię (nie dołączoną do dokumentacji) i 5 monografii, które nie zostały wykazane w dokumentacji. Monografie te dotyczą: Interwencje humanitarne a suwerenność, Wyd. My Book, Szczecin 2016, stron 139, Terroryzm i akt terroryzmu na świecie w świetle prawa, Wyd. My Book, Szczecin 2018, stron 107, Terrorism and terroristic act in the world in the light of law, Wyd. My Book, Szczecin 2019, stron 105 – wydanie to stanowi przekład na język angielski poprzedniej książki, Terror oraz terroryzm międzynarodowy i globalny z prawnego punktu widzenia, Wyd. My Book, Szczecin 2019, stron 235 oraz Terror oraz terroryzm międzynarodowy i globalny z prawnego punktu widzenia, Tom II, Wyd. My Book, Szczecin 2020, stron 199. Wskazane publikacje nie zostały wydane w wydawnictwie, które znajduje się na ministerialnym wykazie. Pozycje te są recenzowane przez prof. Piotra Daranowskiego, dr Ramę Rao (Indie) i prof. Roberta Zawłockiego (który w swoich recenzjach tytułuje już Kandydatkę jako dr hab.). Wymienione opracowania są chyba najbardziej wartościową częścią prac Habilitantki. Tak jak w poprzednich opracowaniach dominuje wątek publicystyczno – sprawozdawczy ale wiele kwestii poddawanych jest już dyskusji naukowej. Widać, iż Kandydatka posiada rozległą wiedzę, może trochę nieusystematyzowaną. Gdy opracowania przedkładane do wydania są poddawane, chociażby podstawowej korekcie, to tekst jest już do przyjęcia. Niestety, tak jak poprzednio występują braki metodologiczne w pracy naukowej. Praca naukowa to wyraźne wskazanie celu, postawienie hipotez i określenie metod badawczych używanych do sprawdzania i weryfikacji

tych hipotez Tego w pracach Kandydatki niestety nie znajdujemy. Nie można pisać pracy naukowej „metoda” z tego zaczerpniemy definicję, w tej pozycji orzeczenia, z tamtej dane faktograficzne. Wszystko jakoś się połączy i coś wyjdzie. I właśnie wychodzi owe „coś”. Lepsza lub gorsza publicystyka ale nie praca naukowa. Pozytywnie należy ocenić udział Kandydatki w tworzeniu komentarza do kodeksu karnego: Kodeks karny. Część szczególna Tom I, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2017.

Wskazane publikacje w dorobku naukowym dr Dominiki Dróżdż można ująć w następujących obszarach:

1. Publikacje z zakresu zagadnień terroryzmu w ujęciu międzynarodowego prawa karnego.
2. Publikacje dotyczące nowoczesnych metod i technologii w terroryzmie – cyberterroryzm, cyberprzestępczość,
3. Publikacje dotyczące problemów finansowania terroryzmu.
4. Publikacje z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego międzynarodowego.
5. Publikacje z zakresu zagadnień politologicznych.
6. Komentowanie szczegółowych zagadnień prawa karnego materialnego.

Po zapoznaniu się z tymi materiałami, jako recenzent stwierdzam, iż większość pozycji w określonych wyżej obszarach badawczych, posiada w pewnym zakresie, charakter naukowy, podnosząc ważne, a niekiedy traktowane marginalnie, kwestie. Niektóre jednak z pozycji mają charakter sprawozdawczy czy też zawierają powtórzenia wcześniej już wskazywanych treści.

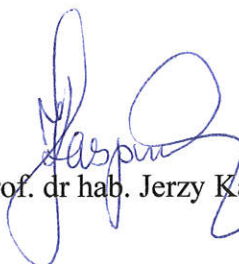
W omawianym zakresie dorobek naukowy dr Dominiki Dróżdż nie jest znaczny i nie stanowi on znaczącego wkładu Kandydatki w rozwój dziedziny naukowej – „prawo”.

Pozostała recenzowana działalność dr Dominiki Dróżdż w obszarze popularyzowania nauki, aktywności w postaci udziału w sympoziach i konferencjach naukowych **można ocenić pozytywnie** (udział w 5 konferencjach i sympoziach). Habilitantka posiada dorobek w postaci udziału w międzynarodowych i krajowych projektach badawczych. Jest ona autorem i współautorem wielu programów nauczania oraz materiałów do zajęć. Przygotowała szereg specjalistycznych kursów i szkoleń. Kandydatka jest czynnym członkiem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz Barreau Penal International Criminal Bar, z siedzibą w Barcelonie. Bierze także czynny udział w innych działaniach popularyzujących naukę.

III. Konkluzja

Dr Dominika Drózdź nie spełnia wymagań określonych w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ponieważ przedstawiony cykl artykułów, **nie został przez recenzenta oceniony pozytywnie, gdyż nie stanowi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej - prawo.** Pozostały opublikowany dorobek naukowy Habilitantki również **nie może być uznany za znaczący**, zarówno w aspekcie ilościowym, jak i jakościowym.

W pozostałych obszarach Dr Dominika Drózdź spełnia niektóre kryteria. W takiej sytuacji jednak, obowiązujące w tym zakresie przepisy, **nie pozwalają w całości na przedstawienie pozytywnej opinii. Uważam, iż należy odmówić nadania stopnia doktora habilitowanego dr Dominice Drózdź.**

Prof. dr hab. Jerzy Kasprzak